

Ο «σταυρικός» δρόμος της χριστιανικής ελευθερίας

/ [Γνώμες](#)



«Ελευθερία δε σημαίνει μόνο ότι το άτομο έχει τη δυνατότητα και το βάρος της επιλογής, αλλά και ότι οφείλει να υποστεί τις συνέπειες». Ο μεγάλος Αυστριακός πολιτικός στοχαστής του 20ου αιώνα Φρίντριχ Χάγιεκ μας αποτυπώνει με μια και μόνο φράση του τη σημασία της ελευθερίας για τον άνθρωπο. Δεν αρκεί μόνο κάποιος αβίαστα να εκφράζει τη βούλησή του, αλλά

οφείλει να είναι έτοιμος να σηκώσει και το βάρος της επιλογής του.

- *Του Πρωτοπρ. Ιωάννου Γκιάφη (Πολιτικού Επιστήμονος-Θεολόγου, Προϊσταμένου Ι.Ν. Αγίου Χριστοφόρου Αग्रινίου)*

Μπορεί να είναι ελεύθερος να διαπράξει το αγαθό το οποίο τον οδηγεί στην κοινωνική και προσωπική του καταξίωση, όμως δύναται να προβεί και σε μια εγκληματική ενέργεια η οποία συνεπάγεται με την τιμωρία του και τη φυλάκισή του. Γι' αυτό και η ελευθερία δεν είναι απόλυτη, αλλά σχετική. Προπάντων η ελευθερία του ενός σταματά εκεί όπου αρχίζει η ελευθερία του άλλου.

Και μπορεί να προβληματισθούμε τι σχέση έχει η ελευθερία με την «Κυριακή μετά την Ύψωσιν». Το ίδιο το ιερό ευαγγελικό ανάγνωσμα της ημέρας στο ξεκίνημά του μας δίνει την απάντηση στον προβληματισμό μας: «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι» (Μαρκ. η' 34). Ο Κύριός μας έρχεται και προσκαλεί το λαό και τους μαθητές του να Τον ακολουθήσουν στη δική Του σταυροαναστάσιμη πορεία.

Το χαρακτηριστικό αυτού του καλέσματος είναι η ελευθερία. Δεν τους εξαναγκάζει, αλλά αβίαστα καλεί όλους σε μια συνοδοιπορία. Δε καταπατά το δικαίωμα της επιλογής, αλλά τους αφήνει ελεύθερους να κρίνουν το αν θέλουν ή όχι να Τον ακολουθήσουν. Ο άγιος Θεοφύλακτος θα επισημάνει ότι «σε καμία περίπτωση ο Χριστός δε παραβιάζει τη θέλησή μας.

Μας καλεί στο δρόμο του αγαθού και όχι του κακού. Εάν κάποιος δεν θέλει, δεν θα είναι άξιος και της σωτηρίας». Επομένως ένα πρώτο βήμα στη σχέση Θεού και ανθρώπου είναι η ελεύθερη επιλογή και όχι ο εξαναγκασμός με σκοπό την καταπάτηση της προσωπικής βούλησης.

Κατόπιν ο Χριστός καλεί τον καθένα που εκφράζει την επιθυμία του να Τον ακολουθήσει, να απαρνηθεί τον εαυτό του. Και εδώ κρύβεται μια πράξη ελευθερίας. Ο Κύριος παροτρύνει τον καθένα να ελευθερωθεί από τον εγωισμό του. Εάν θέλει να γίνει μαθητής Του οφείλει να μη ζει για τον εαυτό του, αλλά να ζει για Αυτόν.

Σημειώνει ο άγιος Γρηγόριος ο Νύσσης: «να παύσει να θέτει ως σκοπό της ζωής του τον εαυτό του και να ζει πλέον για την ωφέλεια της ανθρωπότητας και για την πλήρη υποταγή του στο Χριστό». Όπως λοιπόν ο Θεάνθρωπος Κύριος ποτέ δεν πρόταξε τον εαυτό του, απεναντίας πρόσφερε «εαυτόν αντίλυτρον» υπέρ του

κόσμου, αντίστοιχα και ο πιστός έχει χρέος να συνεχίσει τη θυσιαστική αγάπη Εκείνου. Άρα το δεύτερο βήμα για την επίτευξη της κοινωνίας Δημιουργού και δημιουργήματος, είναι η απελευθέρωση του ανθρώπου από τον παλαιό εαυτό του, τον άνθρωπο της αμαρτίας.

Και ολοκληρώνεται το κάλεσμα του Χριστού προς τον καθέναν για συνοδοιπορία με την άρση του προσωπικού του σταυρού, την πρακτική συνέπεια της αυταπάρνησης. Ο σταυρός είναι πάντοτε σύμβολο θυσίας. Με το να σηκώσουμε «το σταυρό μας» δηλώνουμε τη συμμετοχή μας σε αυτή την αδιάκοπη θυσία της ζωής. Οι θλίψεις, οι δοκιμασίες, ακόμη και οι πειρασμοί της καθημερινότητας είναι ένας Σταυρός που δίνεται προς άρση. Εάν κάποιος επιζητεί να ονομάζεται ακόλουθος του Χριστού, οφείλει να άρει τον δικό του σταυρό και σε αυτόν και μόνο να υπολογίζει.

Όπως έχει χρέος να επιτελεί το καθήκον του στη κοινωνία, αντίστοιχα και στη πνευματική ζωή έχει το φορτίο των θλίψεών του το οποίο με υπομονή και καρτερία οφείλει να βαστάζει στους ώμους του. Εξάλλου όλοι οι άγιοι της Εκκλησίας μας σήκωσαν ο καθένας το δικό του Σταυρό με σκοπό τη μίμηση Εκείνου που σταυρώθηκε «υπέρ της του κόσμου ζωής και σωτηρίας». Άρα το τρίτο βήμα στην αποκατάσταση της σχέσης Θεού και ανθρώπου είναι η συγκατάθεση του πιστού στο μυστήριο του Σταυρού.

Ακολουθώντας κανείς τα όσα προτείνει ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός όχι μόνο απελευθερώνεται από τα πάθη και τις αμαρτίες του, αλλά βιώνει και την «εν Χριστώ» ελευθερία στη ζωή του. Και αν ψάχνουμε για έμπυχα παραδείγματα τέτοιου είδους ελευθερίας, αρκεί να εντρυφήσουμε στους βίους των Αγίων. Ποτέ δεν έδωσαν προτεραιότητα στον εαυτό τους και στα «θέλω» τους, αλλά θυσίασαν τα πάντα για την αγάπη του Χριστού φθάνοντας ακόμη και στον εκούσιο θάνατό τους.

Παρατηρώντας τις ιερές τους εικόνες, θα διαπιστώσουμε πολλές εξ αυτών να φέρουν στο δεξί τους χέρι τον Τίμιο και Ζωοποιό Σταυρό. Αυτός δεν μαρτυρεί μόνο την πίστη τους, αλλά και τη ζωή τους. Όλος τους ο βίος μέχρι τέλος ήταν ένα «σταυρικό μαρτύριο», αφού αγωνίζονταν συνεχώς να σταυρώνουν τα πάθη και τις αδυναμίες τους. Το σταυρικό φρόνημα αποτυπώνεται με το πιο ευδιάκριτο τρόπο στην αγιολογία.

Ο Σταυρός και η αυταπάρνηση είναι οι βασικές προϋποθέσεις προκειμένου να ακολουθήσει κάποιος τον Χριστό. Πώς περιμένει να κατασκηνώσει η χάρις του Θεού μέσα του όταν μένει εγκλωβισμένος στον εαυτό του; Πώς προσδοκά την

έλευση του Κυρίου στην ύπαρξή του όταν διακατέχεται μόνο από την υλιστική του νοοτροπία; Πώς αλήθεια αναμένει τη παρουσία του Αγίου Πνεύματος στη ζωή του, όταν δεν σταυρώνει τα πάθη και τις αδυναμίες του;

Στη δική μας κρίση επαφίεται το αν θα ακολουθήσουμε τον Σταυρωμένο Χριστό, Αυτόν που από τη Σταύρωση θα μας οδηγήσει στην Ανάσταση. Ο Μ. Βασίλειος έλεγε: «Μετά το Σταυρό των θλίψεων έρχεται η ελπίδα της Ανάστασης. Και αν ακόμη υπολογίσει κανείς ότι ολόκληρη η ανθρώπινη ζωή θα είναι γεμάτη θλίψεις, το χρονικό αυτό διάστημα είναι ασήμαντο σε σύγκριση με εκείνον τον ατελείωτο αιώνα, τη Βασιλεία των Ουρανών.» Γένοιτο!